

Biometaani toetus tootjatele

- Toetuse andmise eesmärk on aidata kaasa biometaani tarbimise ja tootmise hoogustamisele ning toetada tegevusi, mis aitavad panustada eesmärki, et aastaks 2020 moodustab transpordikütuste tarbimises taastuvatest energiaallikatest toodetud kütus 10 protsendi.
(Eesmärk on, et toodang tarbitakse ära tõendatult transpordisektoris)
- Toetust makstakse **biokütuse säastlikkuse kriteeriumitele** vastava biometaani tootjale tõendatud biometaani tarne eest tarbijale.
- **Toetusperiood:** 1. jaanuar 2018 - 30. november 2020. a või kuni tegevuse toetamiseks ettenähtud eelarvevahendite lõppemiseni.

Toetusmääär

- Toetusmääär:
  - Transpordis tarbitud biometaan: **100 eurot ühe megavatt-tunni kohta**, millest lahutatakse maagaasi jooksva kuu keskmine turuhind.
  - Muul otstarbel gaasisüsteemi kaudu tarbitud biometaan: **93 eurot ühe megavatt-tunni kohta**, millest lahutatakse maagaasi jooksva kuu keskmine turuhind.

Tulevikusuunad ?

ERGATRACE (European Renewable GAs TRAde CEntre).

- **Projekti eesmärk** on luua iseseisev, professionalne, usaldusväärne ja harmoniseeritud reeglite ja protseduuridega süsteem gaasi päritolutunnistustega kauplemiseks üle Euroopa.
- **Projekti kestus:** 3 aastat
- **Projekti algus:** oktoober-november 2018
- Alates 2021 - 2022 aastast on kavas käivitada Euroopa gaasi päritolutunnistuste platvorm, mis võimaldab riikidevahelist gaasi päritolutunnistustega kauplemist.

elering
ÜHENDAME ENERGIAD

elering
ÜHENDAME ENERGIAD

Aitäh!

The logo consists of the word "elering" in a bold, lowercase, sans-serif font. The letter "e" is teal, while the rest of the letters are white. Below the main text, the words "ÜHENDAME ENERGIAD" are written in a smaller, white, all-caps, sans-serif font.

Gaasidest autokütustena, biogaasi ja –metaani tootmisest

Ahto Oja
Eesti Biogaasi Assotsiatsioon, MTÜ
Biometaan OÜ
5082990

Kõnepunktid

- Gaasidest
- Autodest
- Tanklatest
- Biogaasi tootmisest
- Biometaanist

Gaasidest ehk mis on mis?

- **Biogaas** - anaeroobsel kääritamisel saadud gaasiline kütus, **taastuv**
  - koosneb **50 - 70% metaanist** (CH_4), 30 - 40% süsinikdioksiidist (CO_2) ja N_2 , O_2 , NH_4 , H_2S .
- **Biometaan** - puhastatud biogaas, sisaldab **96-99% metaani** (CH_4).
  - Biometaan on kasutatav kõikjal, kus kasutatakse maagaasi (CBM, LBM)
- **CNG** – surumaagaas, balloonis 200-300 bar surve all, **98% metaani**
  - õhust kergem, lekete puhul haihtub atmosfääris (oluline kasvuhoonegaas, 21 korda suurema mõjuga kui süsihappegaas, sestap tuleb iseeneslikku teket vältida)
- **LNG** - veeldatud maagaas (liquefied natural gas), metaan, säilitatakse atmosfääri röhul – 162°C juures
- **metaankütused** - **maagaas ja biometaan (CH_4 96-99%)**
- **LPG** - vedelgaas (*liquefied petrol gas*), propaan, butaan ja teiste gaaside segu,
  - fossiilne, naftatööstuse kõrvalprodukt, õhust raskem, hoiustatakse ja tangitakse 6 bar juures
- **NGV** - metaankütuseid kasutav sõiduk (Natural & bioGas Vehicle)
- **Nm³** - normaalkuupmeeter, gaasi mahu mõõtühik 0° C ja röhul 1 atm
  - energia sisalduselt on väga ligilähedane bensiiniliitri ekvivalendile

Sõiduki tüüp	Kütus täna	LPG	Vedelad biokütused	Elekter 100%	Hübriid (energia taaskasutus)	Suru- ja Veeldatud metaankütused (CNG, LNG)
Kahe- ja kolmerattalised	Bens.	jah	Jah (%)	Ei	Ei	Jah (CNG)
Sõiduautod, väikekaubikud	Bens.& Diisel	jah	Jah (%)	Jah (linnas)	Jah	Jah (CNG)
Veoautod, bussid (kaugveod)	Diisel	EI*	Jah (%)	Ei	Jah	Jah (CNG/LNG)
Rongivedurid	Diisel & Elekter	Ei	Jah (%)	Jah (kaabel)	Ei	Jah (LNG)
Laevad	Diisel	Jah (lühi maa)	Jah (%)	Ei	Ei	Jah (LNG)
Lennukid	Diisel JET A-1	Ei	Jah (%)	Ei	Ei	Jah (LNG)

Allikas: The future of LNG investment and funding in the EU the clean, safe, efficient, sustainable and renewable alternative, Matthias Maedge; www.monusminek.ee, * Reola Gaas ja Alexela Oil on busse ja veoautosid pannud LPG-le

TEN-T konverents Tallinnas 10.2013

Tavaline Soome-Rootsi reisipraam sõidab LNG-ga, Tallink Megastar ka

Volvo MethaneDiesel Concepts

	Euro V	Euro VI
Technology	Dual Fuel	High Pressure, Direct Injection
Diesel substitution	65-75 %	>90%
Energy efficiency	Almost diesel efficiency	Diesel efficiency

IVECO PRESS ROOM

Enter search terms

ITALIANO

PRESS RELEASE | PRESS KITS | PHOTO GALLERY | PRESS ROOM CONTACTS | CNH INDUSTRIAL MEDIA

Home | Press... IVECO Stralis NP to drive across Europe from Lisbon to St. Petersburg

A screenshot of the IVECO Press Room website. The page features a banner with a blue truck and a green truck. There are menu options for Press Release, Press Kits, Photo Gallery, Press Room Contacts, and CNH Industrial Media. A search bar at the top right contains the placeholder text "Enter search terms". A language selection button for "ITALIANO" is also visible.

<https://www.ngva.eu/ng-vehicle-catalogue>

Metaansõidukite kataloog, auto24 üle 100

Passenger Cars

for sustainable mobility

AUDI Audi A3 Sportback g-tron

81 (110) Max. kW (hp)	3,30 € Fuel cost (100 km)	3,3-3,4 kg Consumption (100 km)
Fuel tank, CNG (petrol)	14,4 kg (50 lt)	
Range, CNG (petrol)	420 km (960 km)	
CO ₂ emission	89MT-92AT g/km	
Basic price Germany (incl. VAT)	26.950 €	

FIAT Punto Natural Power

51 (70) Max. kW (hp)	4,20 € Fuel cost (100 km)	4,2 kg Consumption (100 km)
Fuel tank, CNG (petrol)	13 kg (45 lt)	
Range, CNG (petrol)	310 km (715 km)	
CO ₂ emission	115 g/km	
Basic price Italy (excl. VAT)	13.475 €	

AUDI Audi A4 Avant g-tron

125 (170) Max. kW (hp)	3,80 € Fuel cost (100 km)	3,8-4,0 kg Consumption (100 km)
Fuel tank, CNG (petrol)	19 kg (25 lt)	
Range, CNG (petrol)	500 km (450 km)	
CO ₂ emission	102MT-108AT g/km	
Basic price Germany (incl. VAT)	40.100 €	

FIAT 500 L Natural Power

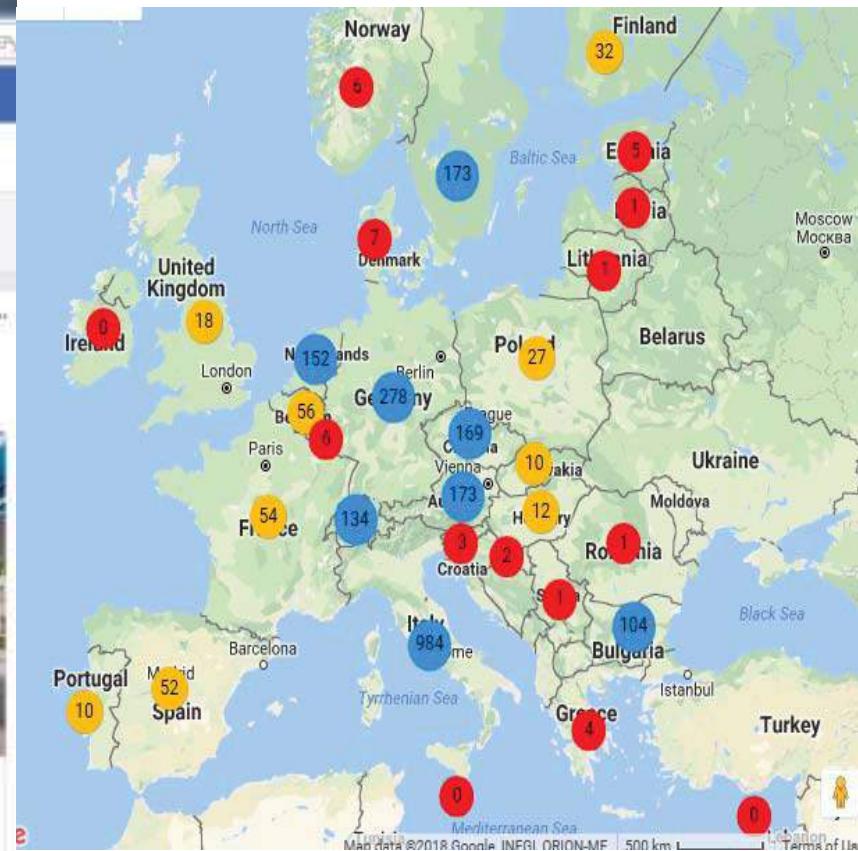
59 (80) Max. kW (hp)	3,90 € Fuel cost (100 km)	3,9 kg Consumption (100 km)
Fuel tank, CNG (petrol)	14 kg (50 lt)	
Range, CNG (petrol)	340 km (843 km)	
CO ₂ emission	105 g/km	
Basic price Italy (excl. VAT)	17.344 €	

Metaanautode klubi Eestis

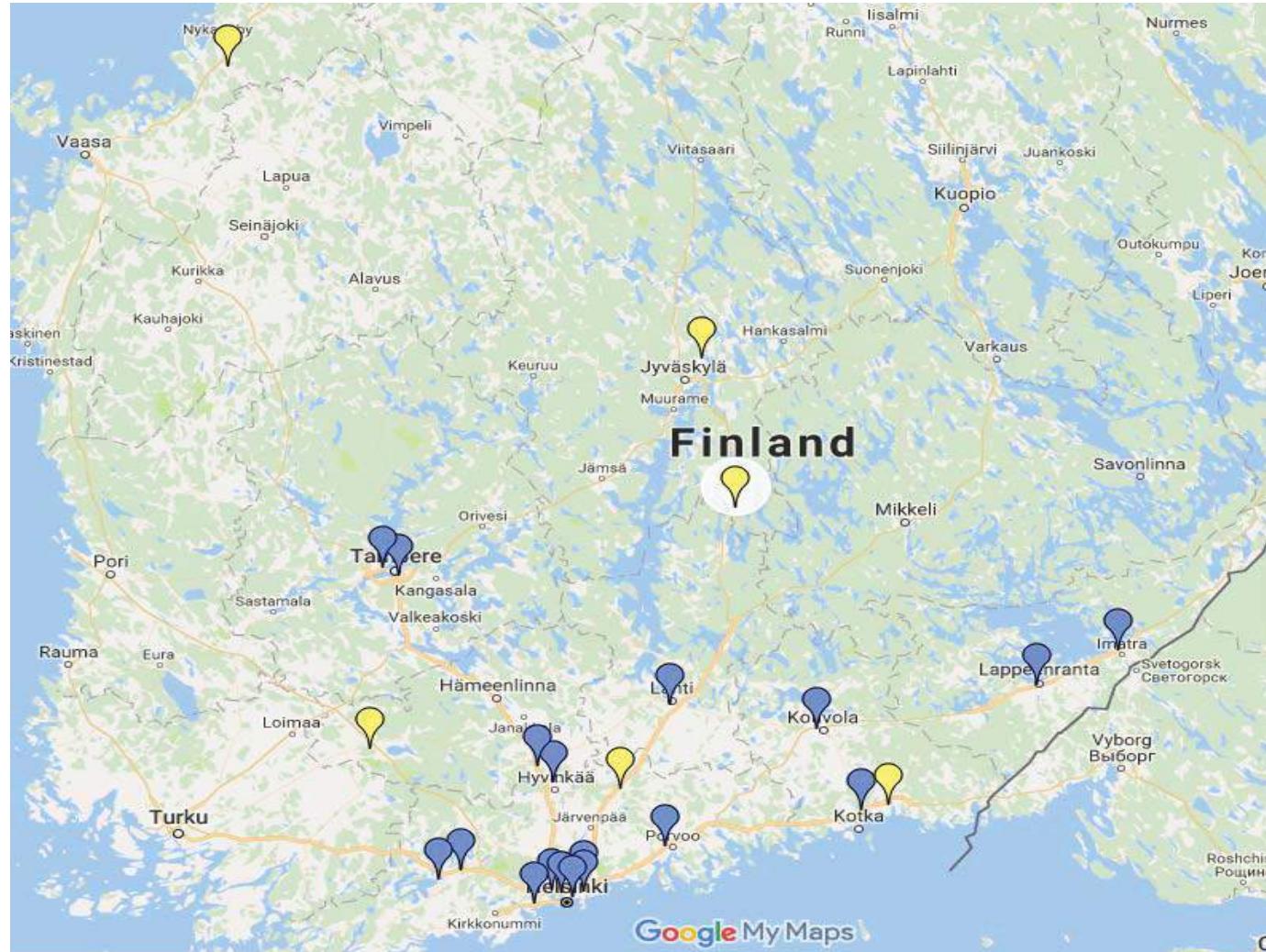
www.facebook.com/pg/metaaniautoklubi/

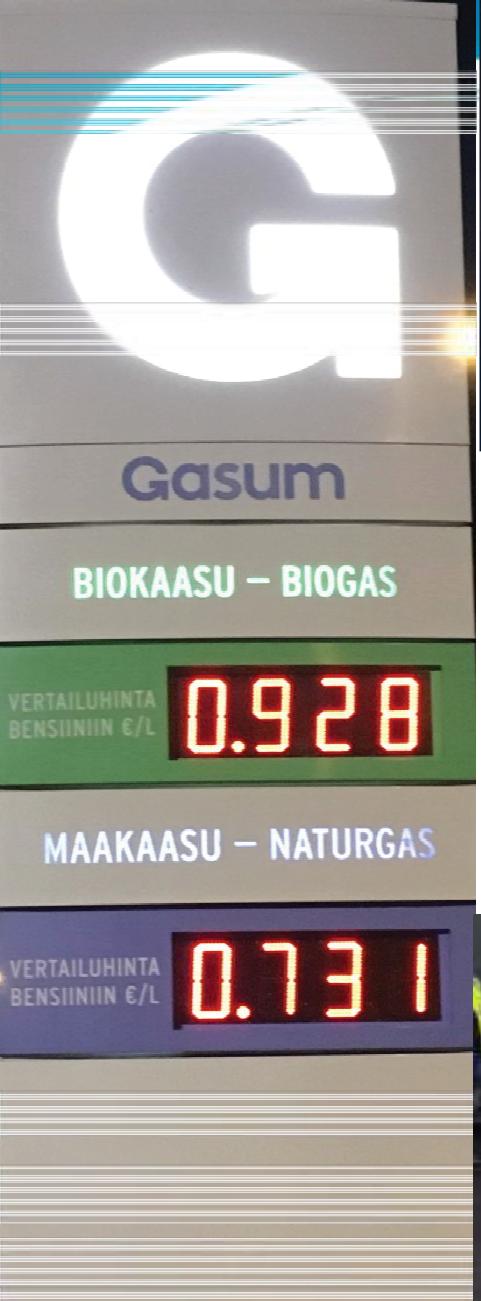
Metaanautode klubi Euroopas - NGVA Europe 145 liaget 37 maalt

<https://www.ngva.eu/get-directions>

Metaankütuste tanklad Soomes

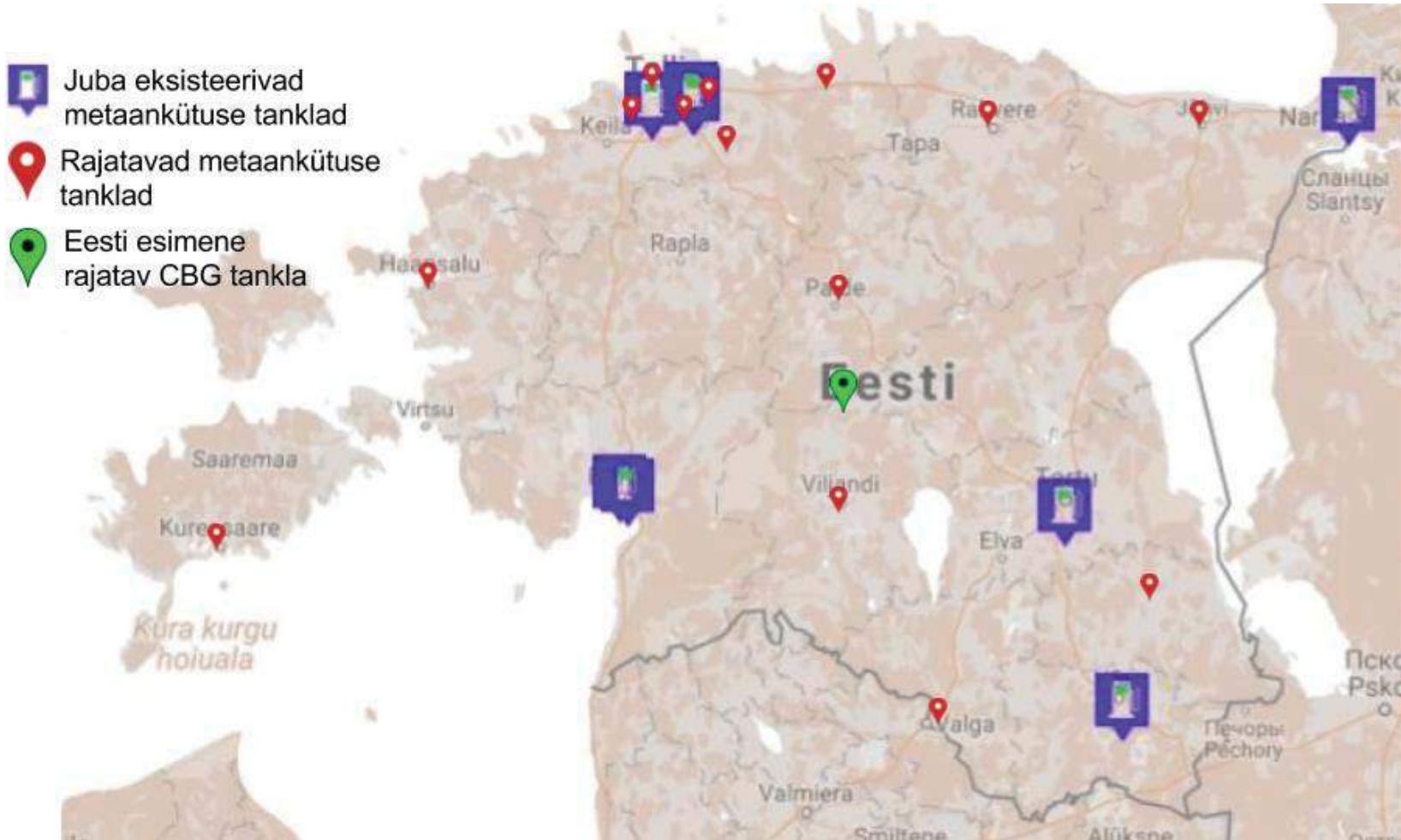

Visioon tanklatest 2011 toimivaid CNG tanklaid oli 2

- Eestis küllaltki hästi välja arendatud maagaasi võrk
- Lisaks palju võrguarendajaid väljaspool EG-d

2018-19 – 22 CNG ja 1 CBM tanklat

Allikas: <http://baltibiometaan.ee/metaankutused/>

Eesti biogaasi tootjad – 18 jaama

Biometaani tootjaid - o (2018 -2)

PÖLLUMAJANDUSLIKUD

Valjala Seakasvatus [seafarmid]

Aravete Biogaas OÜ

Tartu Biogaas OÜ

Vinni Biogaas OÜ

Oisu Biogaas OÜ

TÖÖSTUSLIKUD

OÜ Eastman [kemikaalid]

Salutaguse Pärmitehas OÜ

Estonian Cell [haavapuitmass]

Reoveemuda baasil

Tallinna Vesi AS

Tartu Vesi AS

Narva Vesi AS

Kuressaare Veevärk AS

Biogaas prügilatest

Pääsküla prügila [suletud, BEP]

Tallinna Prügilagaas OÜ [Jõelähtme]

Paikre OÜ [suletud, Pärnumaal]

AS Uikala Prügila

Aardapalu [suletud, Doranova B.]

Väätsa prügila

Soojatootmises koguseid ei mõõdeta

Biogaasi tootmine ja kasutamine 2015 vs 2016

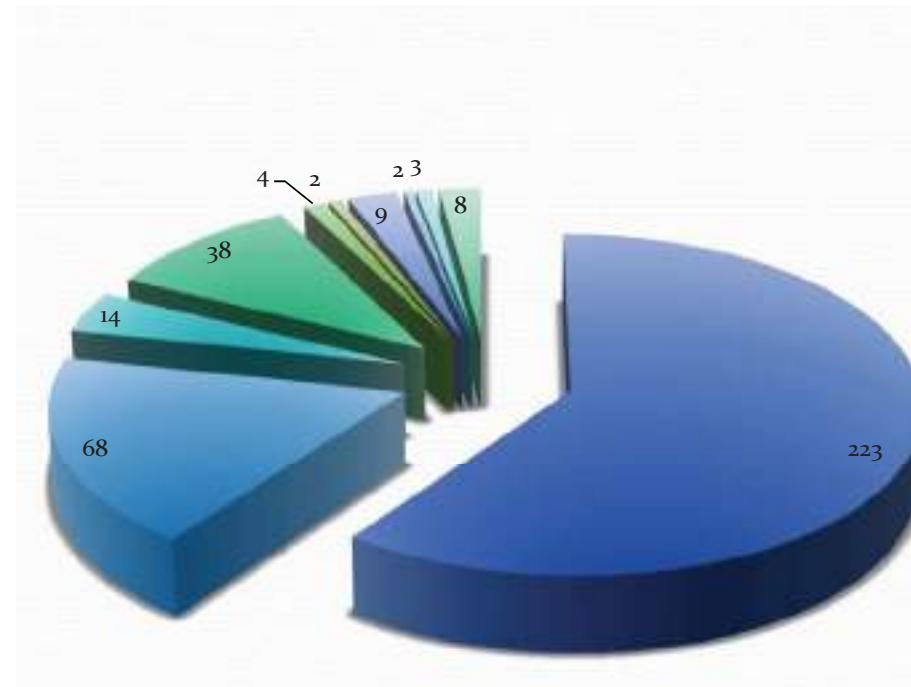
Tootmisüksus	elektrienergia toodang (MWh) 2015.a (jaanuar-detsember)	elektrienergia toodang (MWh) 2016.a (jaanuar-detsember)	Installeeritud elektriline nimivõimsus MWel 2016.a
Jööri (Valjala)	1 144	1213	0,35
Aravete BGJ	8 006	6587	2
Oisu BGJ	8 790	9001	1,2
Ilmatsalu BGJ	8 097	7341	1,5
Vinni BGJ	8 855	8871	1,36
Kuressaare Veevärk	322	273	0,1
Paikre OÜ prügila	781	723	0,15
Pääsküla prügila	2 528	1870	0,86
Jõelähtme prügila	8 644	6868	1,94
Aardlapalu prügila	1 934	1543	0,4
Uikala Prügila AS	690	584	0,4
Tartu Vesi AS	ei tooda võrku		0,3
	49 796	44 874	10,56

Allikas: EBA UUDISKIRI 1-2017:

http://eestibiogaas.ee/wp-content/uploads/2015/06/EBA-1_uudiskiri-jaanuar-marts_final_2017.pdf

Biometaani potentsiaal on 380 - 450 mln Nm₃ aastas

■ 50% kasutamata maade silo

■ energiakultuuride silo 5%
põllumajandusmaast

■ 25% pool-looduslike alade silo

■ 72% veiseläga

■ 65% sealäga

■ 90% põllumajanduslikud muud
biolagunevad jäägid

■ 80% Biolagunevad jäätmed
toiduainetetööstusest

■ 80% eraldi kogutud
biolagunevad köögi- ja
sööklajäätmel

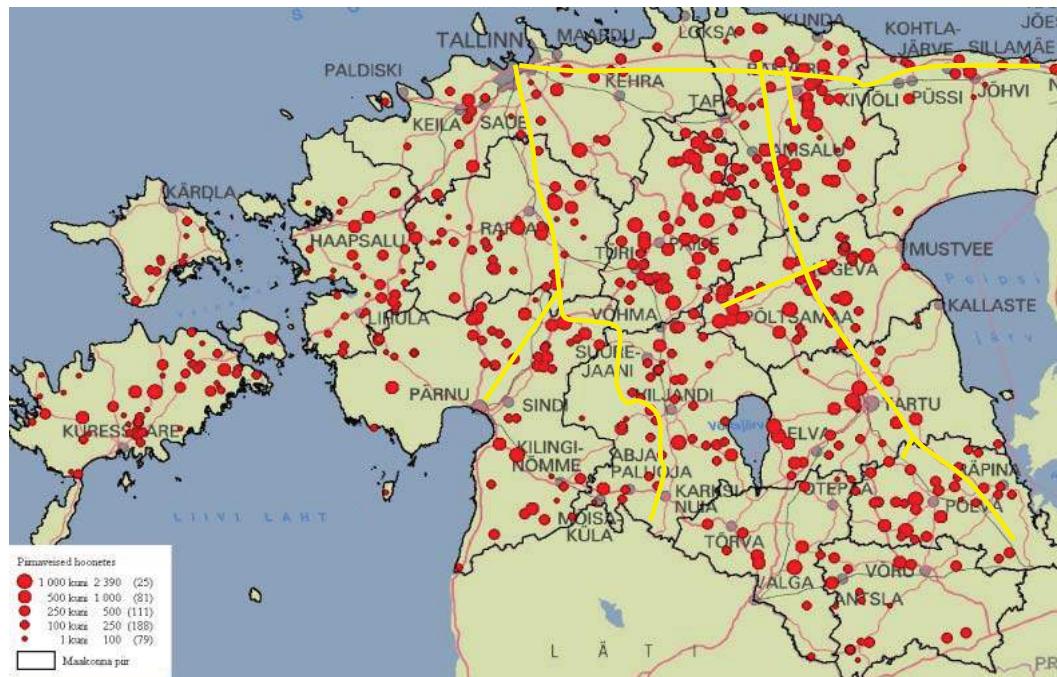
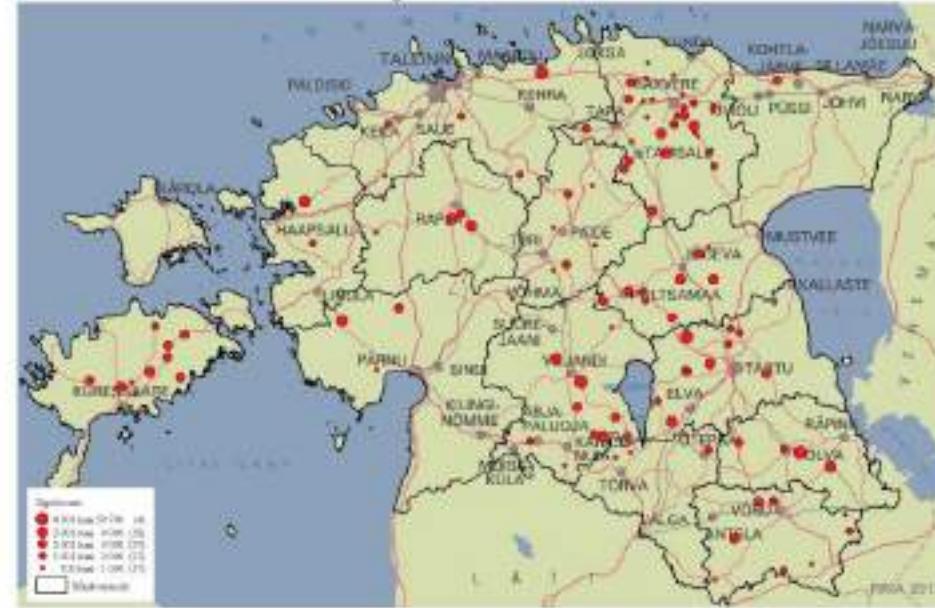
Toorme liik	Biometaani potentsiaal mln Nm ₃ aastas	Osakaal
Rohtne biomass põllumajanduslikelt maadelt	375	83,3%
Põllumajandustootmise jäägid	44	9,8%
Tööstuslike protsesside jäätmed	17	3,8%
Prügilagaas	9	2,0%
Muud jäätmed (reoveesete, biojäätmel)	5	1,1%
Kokku	450	100%

Biometaani mõju majandusele on positiivne

Näitaja	Ühik	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
SISEMAJANDUSE KOGUPRODUKT (SKP)									
SKP_Baasprognoos	MEUR	18,362	21,842	25,237	28,643	31,738	34,530	36,897	38,693
SKP muutus_ENMAK mõjul	MEUR	71	280	281	472	479	513	554	589
kasv	%	0.39%	1.28%	1.11%	1.65%	1.51%	1.49%	1.50%	1.52%
SKP inimene (PPP**)_Baasprognoos	EUR/in.	18,585	21,301	24,027	26,907	29,698	32,279	34,368	36,054
SKP inimene_ENMAK mõjul	EUR/in.	72	274	267	443	449	480	516	549
kasv ENMAK mõjul	%	0.39%	1.28%	1.11%	1.65%	1.51%	1.49%	1.50%	1.52%
VALITSUSSEKTOR JA VÄLISKAUBANDUS									
Valitsussektori neto-tulud	MEUR	8	33	66	69	129	137	147	156
Väliskaubanduse saldo	MEUR	-94	-81	6	-63	125	173	208	263
Väliskaubanduse saldo/SKP	%	-0.5%	-0.4%	0.0%	-0.2%	0.4%	0.5%	0.6%	0.7%
TÖÖTURG									
Tööhõive_Baasprognoos	Inimest	635,000	629,933	620,541	607,653	593,262	575,952	552,230	523,165
Hõive muutus_ENMAK mõjul	Inimest	2,037	5,286	4,404	6,185	5,049	4,808	4,724	4,528
muutus	%	0.32%	0.84%	0.71%	1.02%	0.85%	0.83%	0.86%	0.87%
Tööviljakus_Baasprognoos	EUR/hõivatu	28,916	34,674	40,669	47,137	53,498	59,952	66,814	73,960
Tööviljakus_ENMAK mõjul	EUR/hõivatu	28,936	34,827	40,832	47,431	53,848	60,340	67,243	74,442
ENMAK/Baasprognoos		100.1%	100.4%	100.4%	100.6%	100.7%	100.6%	100.6%	100.6%

Veiste sõnnikust 72%
biometaani tootmiseks
37 mln Nm³

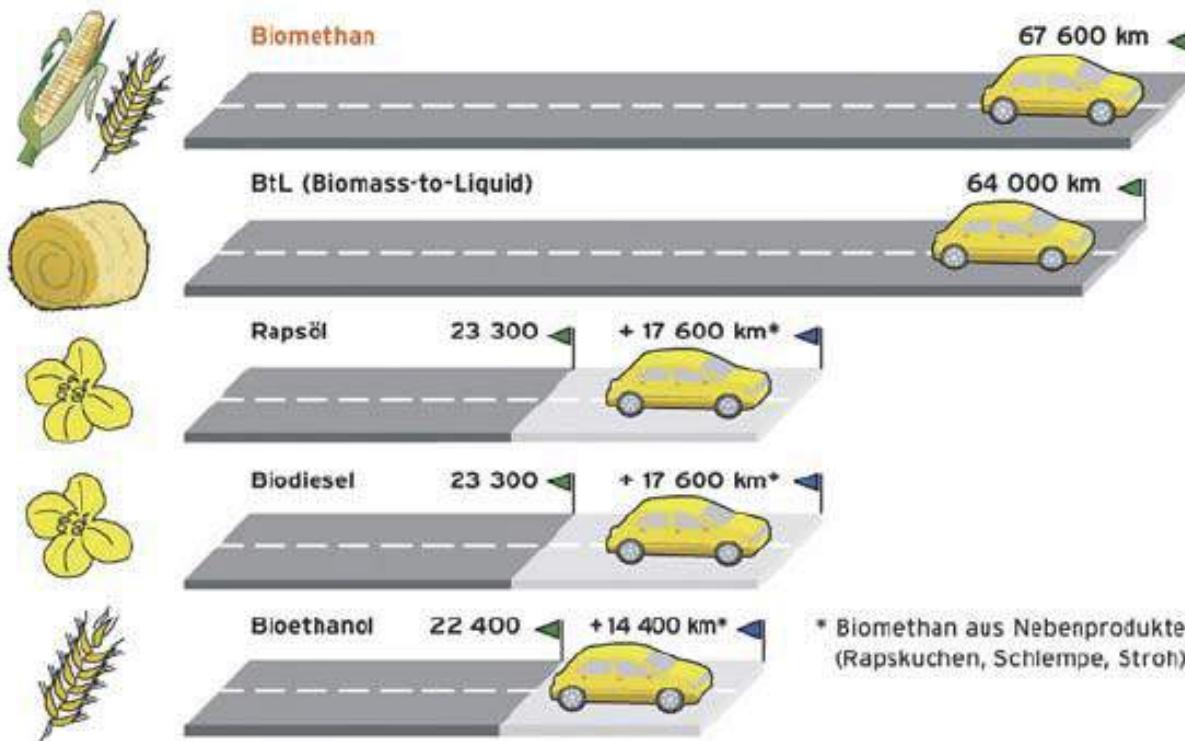

Sea sõnnikust 65%
Biometaani
tootmiseks
4 mln Nm³

Allikas: Argo Normak, EMÜ
taastuvenergia keskuse juhataja,
projekt Baltic Manure ülevaade:
Sõnnikust biogaasi tootmise
hetkeseis ja võimalused Eestis,
Interreg, Läänemere piirkonna
programm

Biometaaniga sõidab 3 korda pikema maa kui biodiisli või bioetanooliga

Pkw-Kraftstoffverbrauch:
Otto 7,4 l/100 km, Diesel 6,1 l/100 km

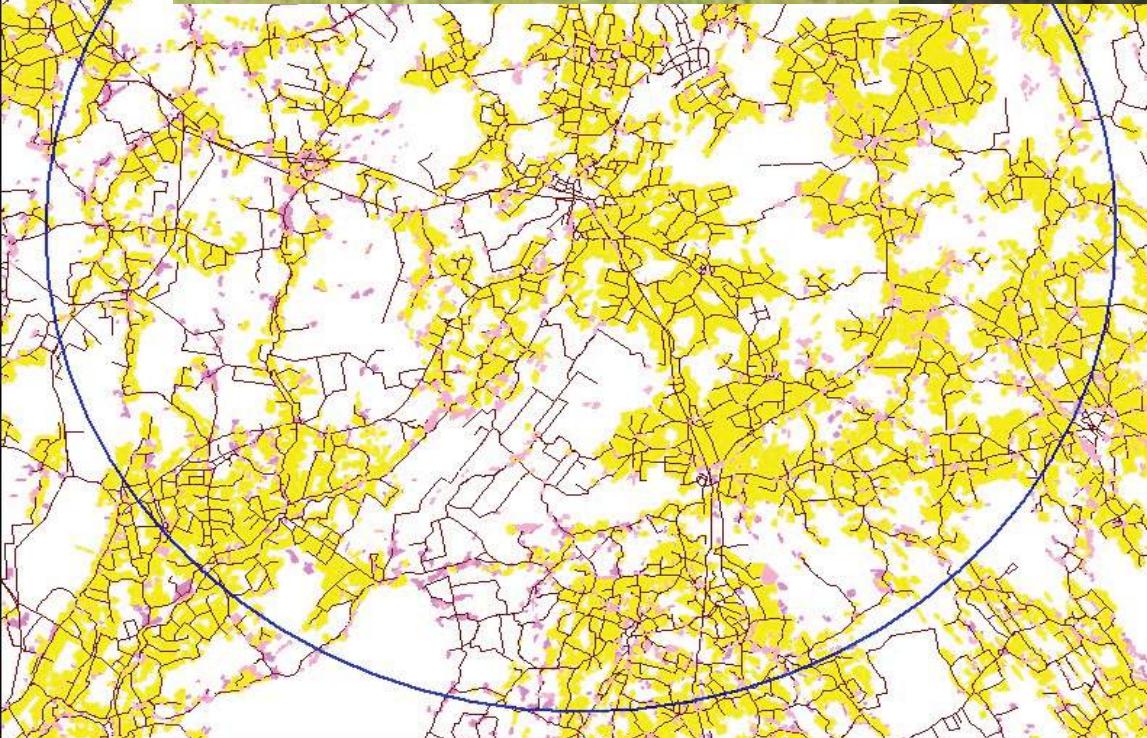
Quelle: Fachagentur Nachwachsende Rohstoffe e. V. (FNR)

saksa mais	
25	t/ha
200	m3/t VM
5000	m3 e liitrit
7.4	l/100
100	km

1 ha saksa
maisisilost
tehtud
biometaani
ga saab
sõita
67'600 km

eesti rohusilo	
15	t/ha
100	m3/t VM
1500	m3 e liitrit
7.4	l/100
100	km

1 ha eesti
rohusilost
tehtud
biometaani
ga saab
sõita
20'000 km

BIOMETAANI SILOST JA HEINAST

50 % KASUTAMATA
MAADELT

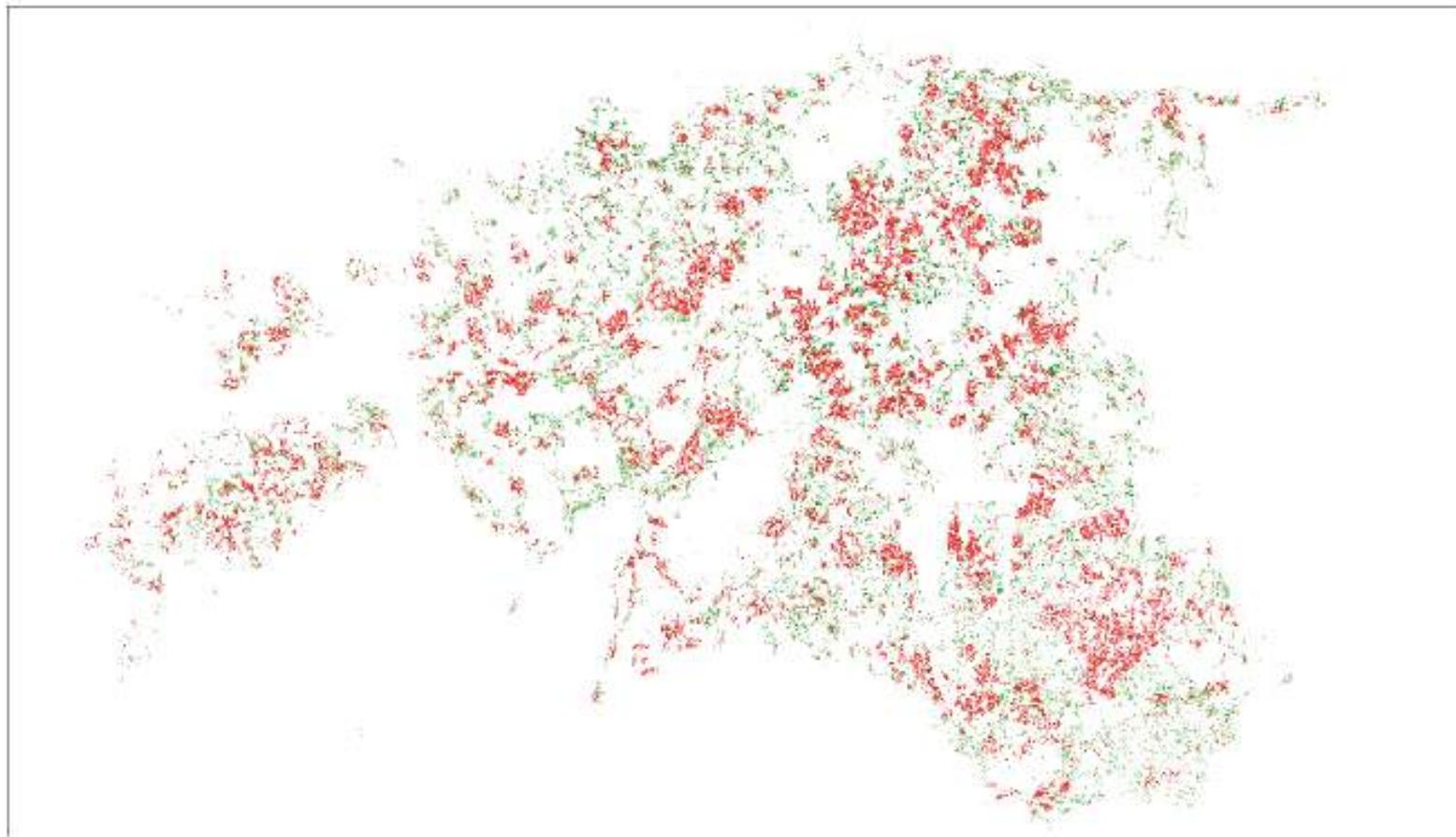
222 mln Nm³

5%
PÖLLUMAJANDUSMAAL
T

68 mln Nm³

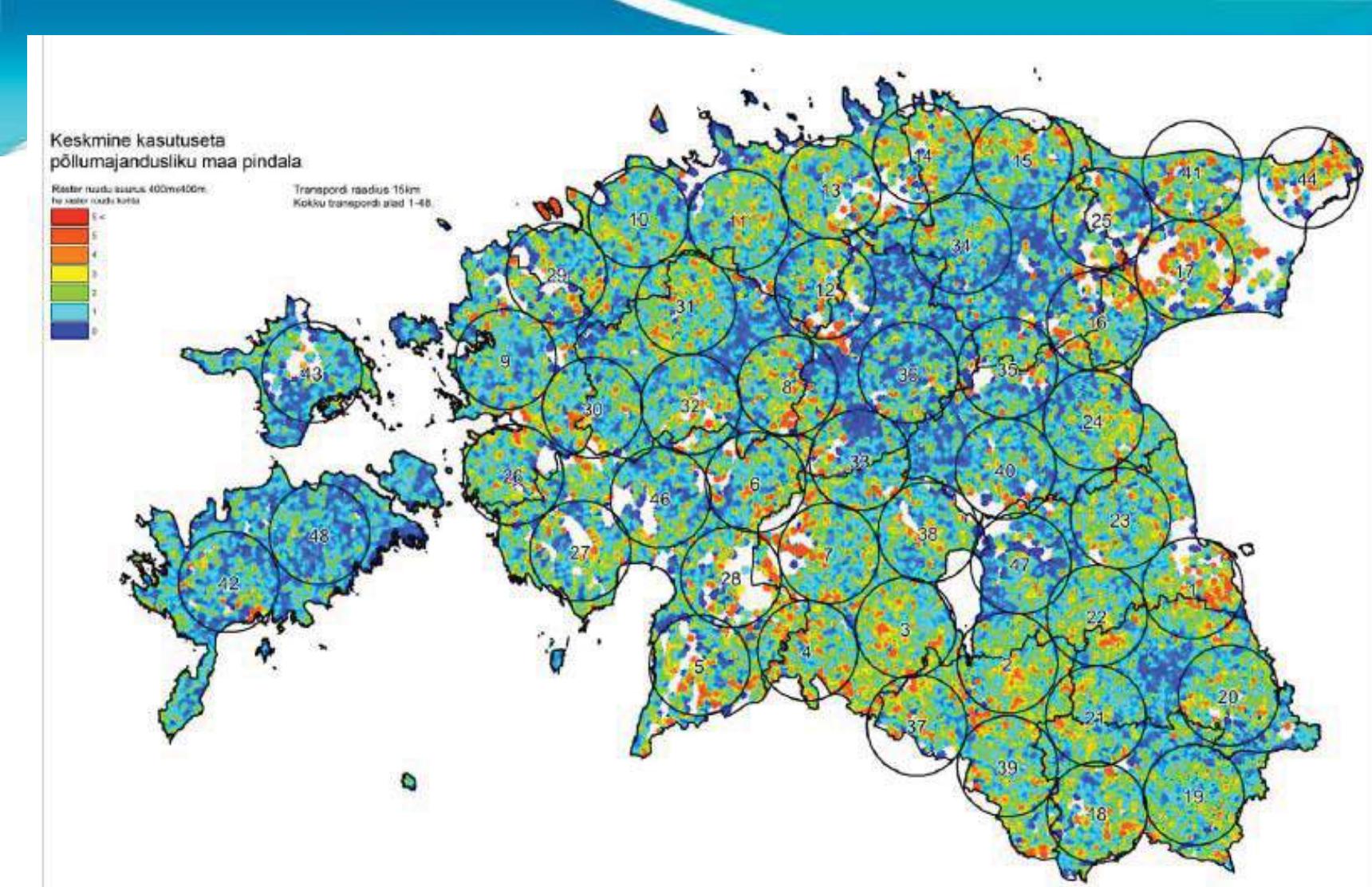
30% POOL-
LÖÖDUST MEST

83 % biometaani toore on alakasutatud rohumaade hein ja silo

Joonis 1: Eesti rohumaade kasutus (punane-kasutuses; roheline – alakasutatud)⁴

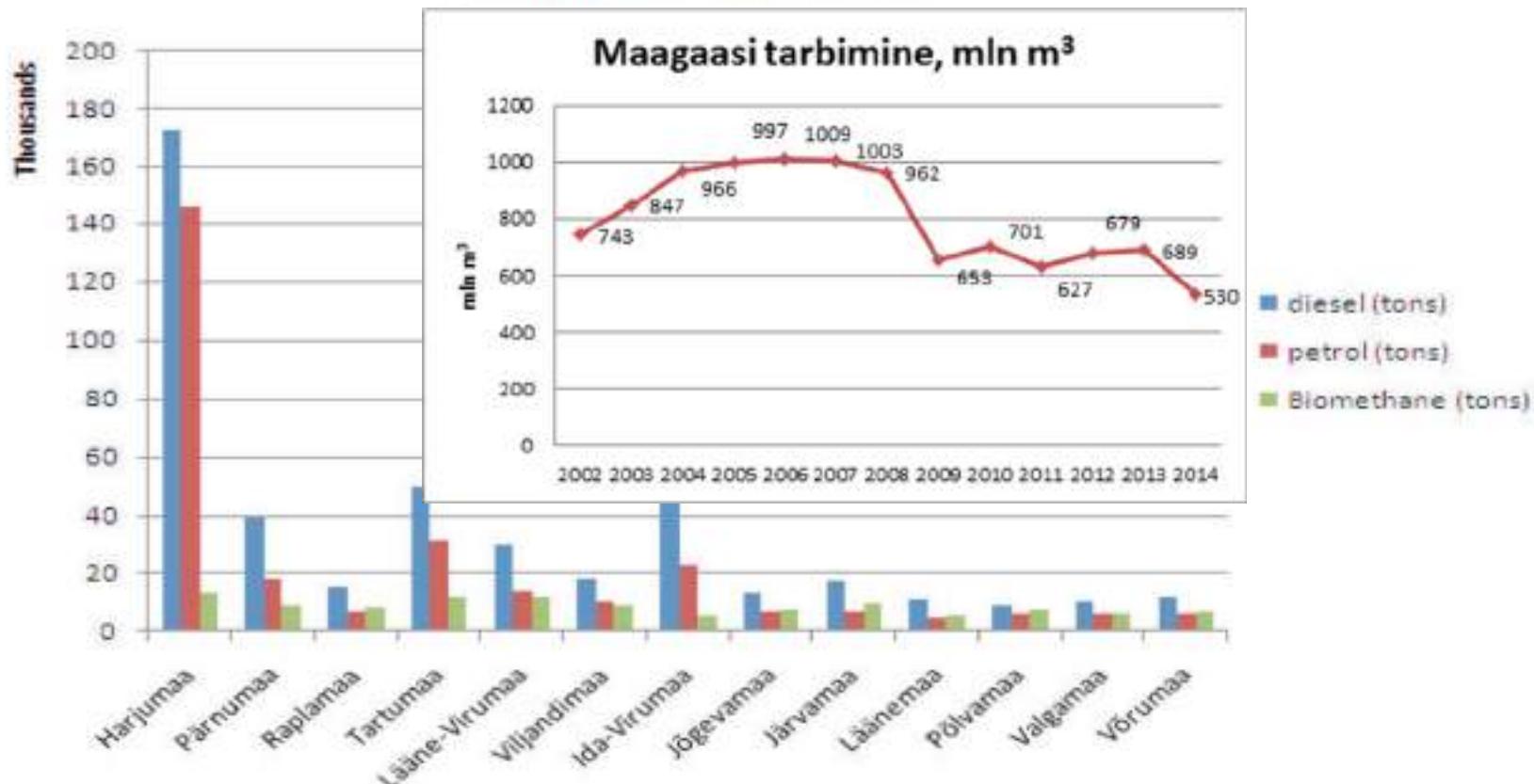
Allikas: Villem Vohu 2015. Biometaani tootmine ja kasutamine transpordikütusena väärthusahel ja rakendusettepanekud, Eesti Arengufond, märts 2015.

Allikas: Villem Vohu 2014. Kasutusest väljas oleva põllumajandusmaa ressurss, struktuur ja paiknemine. Eesti Arengufond, märts 2014.

Biometaani majanduslikult kasutatav kogus maakonniti võrrelduna aastase diisli ja bensiini tarbimisega

Comparison of diesel and petrol fuel consumption in Estonian counties in 2009, including potential produced biomethane

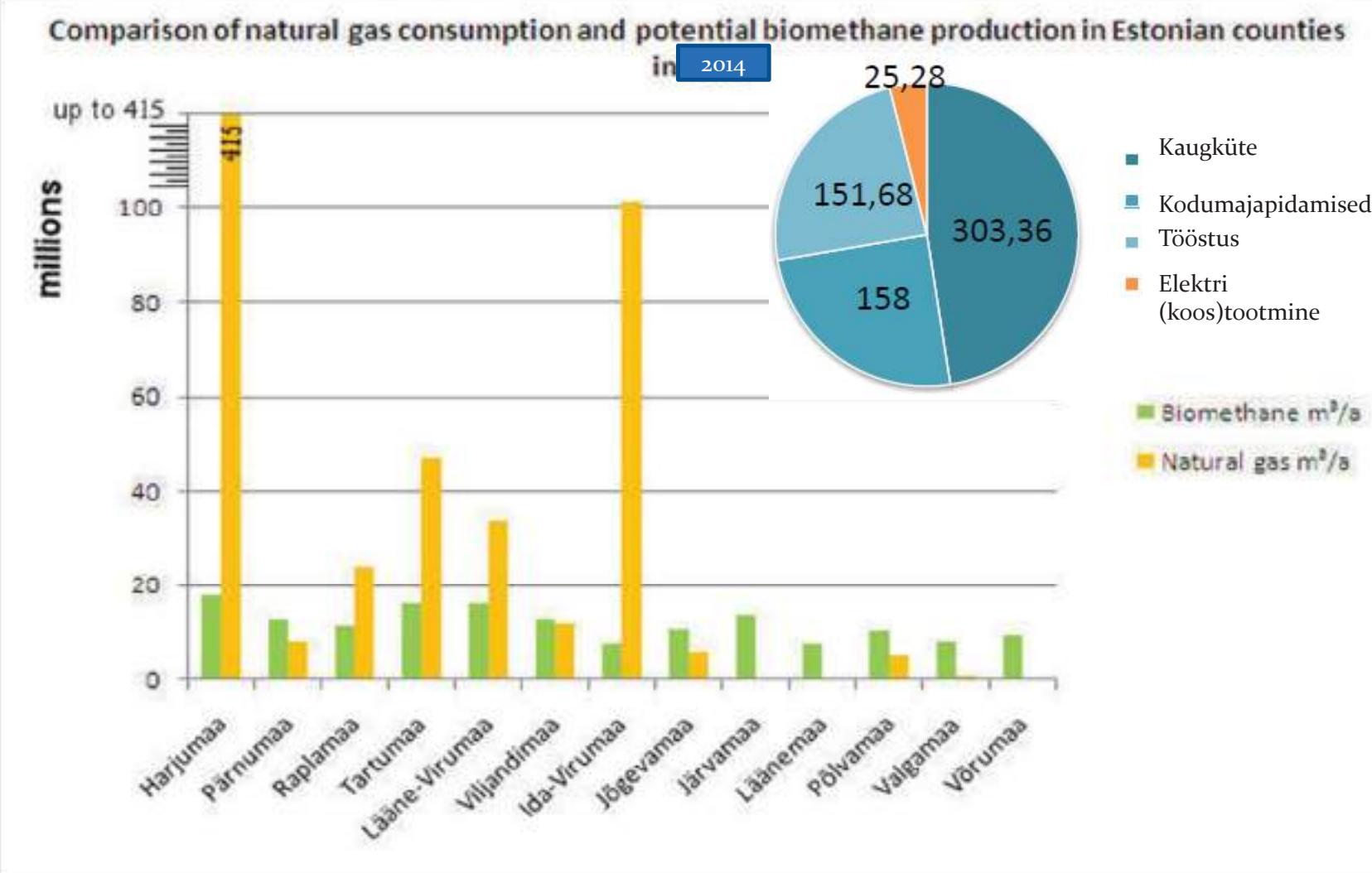
Maagaasi tarbimine

530 mln Nm³ 2014.a.

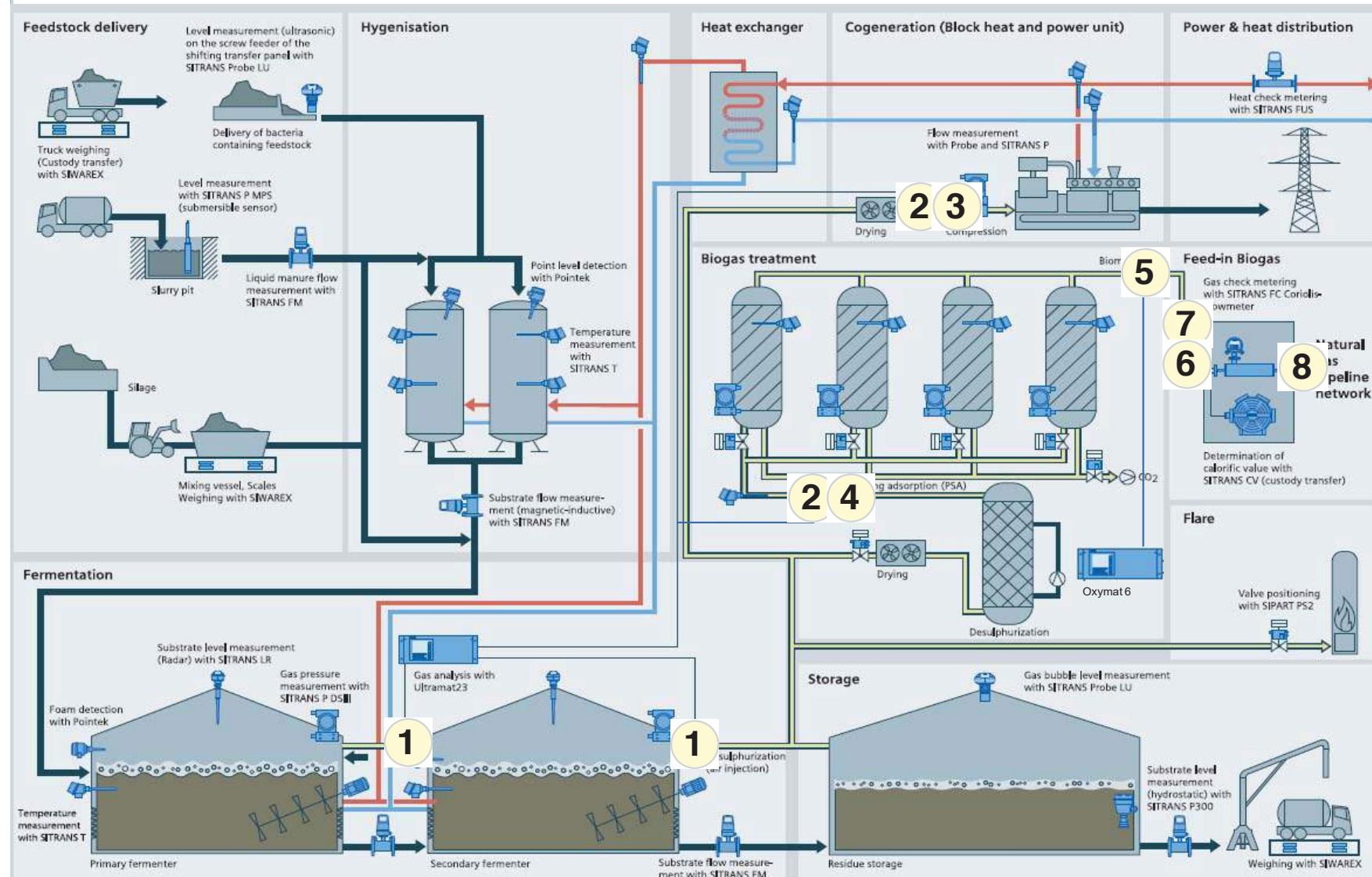
VS BIOMETAANI POTENTSIAAL MAAKONNITI

450 mln

Nm³

Biogaasi märgkääritus KA 10%

Garaažtüüpi kuivkääritus

- Kääritis (ehk isoleeritud garaažis) on temperatuur reguleeritud soojustatud põranda ja seinte abil

55% metaanisisalduselt **98% CH₄**, sisalduseni

Vahelduvrõhuga

Muumiõraniga

Külmutamisega

Biogaasi puhastamine biometaaniks

5% (**46 ktoe**) taastuvkütuseid transpordis
tähendab võtta kasutusele ca 4'320 bensiinisõiduautot,
507 diiselbussi ja 794 diiselveoauto
kokku **5'621** sõidukit, tänane seis **200**

	Bensiinisõidukid täismassiga alla 3.5 t	Veoautod (diisel)	Bussid (diisel)	KOKKU
Biometaani tarbitav kogus aastas [mln Nm³]	10	30	20	60
Biometaani tarbitav kogus aastas [ktoe]	6	24	16	46
Sõidukite arv [tk]	4'320	794	507	5'621
<i>Metaankütuste sõidukite osakaal koguarvust [%]</i>	1%	3%	13 %	
Sõidukite koguarv [tk]	432'028	26'472	3'899	462'399

Allikas: 1. Jüri Olt, 2012. EESTI MOOTORSÕIDUKIPARGI ISELOOMUSTUS NING SELLE GAASKÜTUSELE ÜMBEREHITAMISE VÕIMALUSTE ANALÜÜS, EMÜ. 2. EESTI BIOGAASI ASSOTSIATSIOON

2009 Soomes I korda Meteneri BMJ
samas kohas

2017 Soomes II oma metaangaasi
autoga, mis kulutab 2,8 €/100 km

TÄNAN KUULAMAST!
ahto.oja@monusminek.ee
5082990

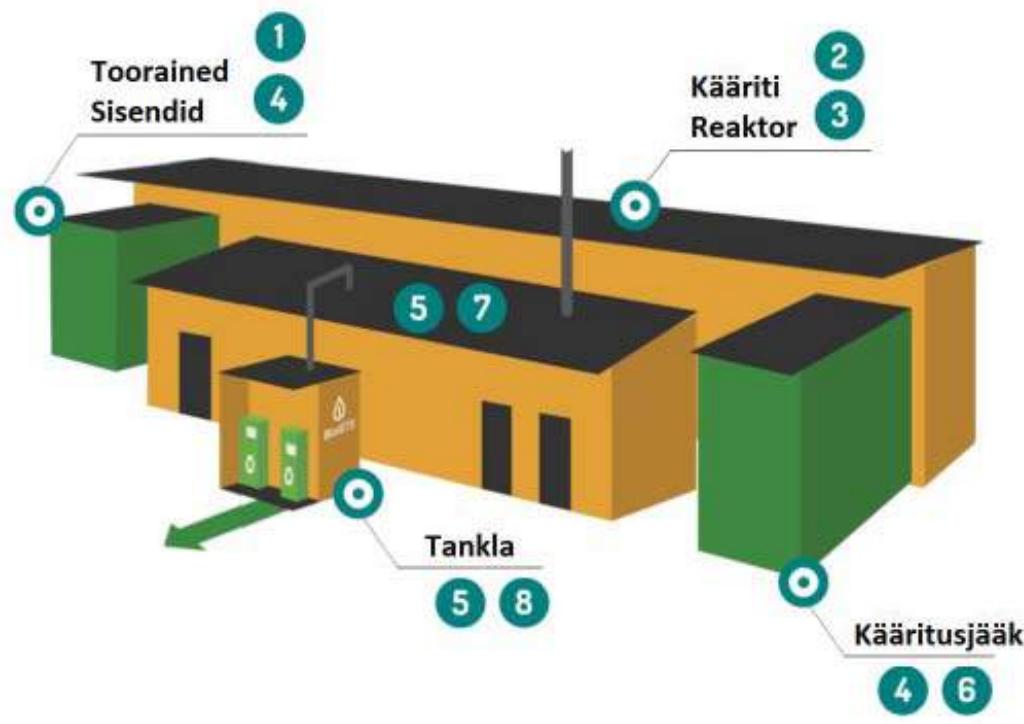

Tehnoloogilised uuendused

1. Soome innovatsiooniauhinna võitnud BioGTS konteiner tüüpi kuivkääritus
2. Maa-alune U-tunnel tüüpi märgkääritus USA-s
3. Biometaani veeldamine Rootsis – Veeldatud metaankütused võivad asendada diiselkütuse kõikides transpordiliikides

Konteiner kuivkäärituse Bioboksi kontseptsioon – toormest tanklani ja väetiseni

- 1 Biojäätmete (substratide) sisestamine
- 2 Konteinertüüpi reaktorkääriti
- 3 Reaktorkääriti sisaldab omakorda alamreaktoreid, kus toimub ühtlasi kääritusjäägi eemaldamine
- 4 Substraatide ja digestaadi reaktorid on õhu- ja röhukindlad selleks, et vältida ebameeldiva lõhna heitkoguseid
- 5 Biogaasi puhastus- ja tankimisseade
- 6 Digestaadi ladustamise konteiner
- 7 Gaasikatel selleks, et katta biogaasijaama soojanöndlust
- 8 Gaasimahuti (20 bar), mille kaudu biogaas juhitakse otse biogaasi puhastusseadmesse

TOODANG BIOLAGUNEVATEST JÄÄTMETEST

BioGTS bio-rafineerimisjaam põhineb innovatiivsel biogaasi ja biodiisli tehnoloogiate kombinatsioonil. Sobib eriti hästi biolagunevate jäätmete käitlemiseks ja kasutamiseks

- › taastuvenergiana
- › mootorikütusena
- › kvaliteetse väetisena
- › kemikaalidena.

BIO-RAFINEERIMISJAAM VIIB ORGAANILISTE JÄÄTMETE KÄITLUSE UUELE TASEMELE

- › Sobib eriti hästi hajutatud energiatootmiseks.
- › Modulaarne konstruktsioon võimaldab lihtsat ümberseadistamist.
- › Täisautomaatne pidev protsess.
- › Lihtne kasutada.

BIODIISLI JA BIOGAASI INTEGREERITUD TOOTMISEST TEKKIV SÜNERGIA

Ühendades biodiisli ja biogaasi tehnoloogiad ühtseks bio-rafineerimisjaamaks on tulemuseks uudne sünergia:

- › Suletud tsükkel ehk võimalus kasutada sajaprotsendiliselt kõik jääkvedelikud ja soojajäägid samalaadsetes protsessides.
- › Protsessi kõrge kogukasutegur ja energiatõhusus.
- › Bodiisli tootmisprotsessi käigus toimuv rasvade ja õlide töötlemine parandab biogaasi protsessi juhitavust.
- › Optimeeritud tootlus.

Automatiseeritud konteiner kuivkääritus Soomes

- Investeeringukulud kuni 30% ja käidukulud kuni 70% madalamad
- Kääritustehnoloogia põhineb lihtsalt majandatavatel, merekonteinertüpi horisontaalsetel reaktorkäärititel;
- Uudne patenteeritud tehnoloogia võimaldab kääritatavast substraadist saada kätte võimalikult maksimaalse koguse biogaasi tooraine tonni kohta;
- Kogu kääritusprotsess läbib ühtlasi väga kõrgekvaliteedilise hügieniseerimisprotsessi;
- Kääritusjääk müüdav haisuvaba väetisena
- Reaktorisse sattunud jäätmed, mis ei ole biolagunevad (nt plastik), ei peata protsessi, vaid plastik sorteeritakse automaatse separeerimistehnoloogia abil välja lihtsalt hiljem pärast kääritustsüklit:
- Segajate täishooldust on võimalik teostada väljastpoolt reaktorit;
- Biogaasi tootmine on jätkuv, täisautomaatne, välja arendatud protsessi kaugjuhtimise, monitooringu ja seire süsteemiga;
- Kogu kuivkäärituse protsess on 100% haisuvaba!
- Tehnoloogia välja töötanud Soome ettevõte tunnistati 2016.aastal Soome aasta ettevõtteks kasvunumbrite ja **innovatsiooni** valdkonnas.

2. Maa-alused U-tunnel märgkääritus

- USAs suured lehmalaudad kuni 8000 lüpsilehma
  - Liiva allapanu
  - Liiva lägast eraldamise tehnoloogiad
- Pärast liiva eraldamist läga isevoolselt maa-alusesse tunnelisse – sinna ja tagasi
- Garanteerib täieliku käärimise

